

Tilsynet har i sin efterfølgende henvendelse til sundhedsministeren bl.a. udtalt, at svarene ikke er umiddelbart sammenlignelige, og der kan derfor ikke af svarene udledes en direkte sammenhæng mellem faldet i antallet af sengepladser og stigningen i antallet af botilbud m.v. til sindslidende.

Tilsynet udtalte endvidere, at bl.a. fra besøg på psykiatriske afdelinger er tilsynet blevet gjort opmærksom på, at der er en fortsat efterspørgsel efter flere psykiatriske sengepladser, selv om der uden for de psykiatriske afdelinger er sket en udvidelse af varige botilbud og andre tilbud til sindslidende, tilbud, hvis mål bl.a. er at forebygge indlæggelser. Umiddelbart finder tilsynet, at det rejser spørgsmålet om, hvilke(n) type(r) af psykiatriske sengepladser der i dag er mangel på, og om der i den forbindelse er sket en udvidelse af de persongrupper, der i dag omfattes af tilbudene på en psykiatrisk sygehusafdeling.

3.3. Kvalitetsudviklingsinitiativer inden for psykiatrien

Tilsynet stillede spørgsmål til sundhedsministeren om, hvorvidt psykiatrien indgår i Sundhedsstyrelsens arbejde med udvikling af kvalitetsindikatorer og i eventuelle andre kvalitetsudviklingsinitiativer i Sundhedsministeriets regi.

Af sundhedsministerens svar fremgik bl.a., at det er foreslået, at der udvikles kvalitetsdeklARATIONER generelt. Disse deklARATIONER skal angive den enkelte afdelings behandlingstilbud og skal desuden angive kvaliteten af behandlingen dokumenteret ved ensartede landsdækkende kvalitetsindikatorer. Der pågår i øvrigt en række kvalitetsudviklingsprojekter på det psykiatriske område alene. Derudover er der etableret et Nationalt Indikatorprojekt i Århus, som har til opgave at udvikle holdbare faglige kvalitetsindikatorer. Arbejdet forankres i de klinisk faglige miljøer og vil tage udgangspunkt i kliniske problemstillinger, somatiske såvel som psykiatriske.

Det fremgik endvidere af svaret, at kvalitets sikring og kvalitetsudvikling har fået høj prioritet i psykiatraføtalen for perioden 2000-2002. Aftalen lægger bl.a. op til, at der etableres en tværsektoriel kvalitetsdatabase i tilknytning til børne- og ungdomspsykiatrien. Desuden er det aftalt, at der gennemføres en formaliseret opfølgning på Sundhedsstyrelsens målsætningsrapporter for kvalitet på det psykiatriske område.

Der er i alt reserveret 125 mio. kr. af den nye psykiatripulje på 450 mio. kr. til uddannelse, forskning, kvalitetssikring m.v. i perioden 2000-2002.

Tilsynet vil endvidere i et kommende samråd med sundhedsministeren drøfte, hvilke udviklingstendenser der er inden for psykiatrien i Danmark, som kan mindske brugen af tvang i behandlingen af psykisk syge, og hvad ministeren konkret vil gøre for at sikre, at kulturen inden for den psykiatriske behandlingstradition ændrer fokus fra brugen af tvang.

3.4. Omsorgsforpligtelsen

På baggrund af besøg på psykiatriske afdelinger stillede tilsynet undervisningsministeren spørgsmål om, hvilke udviklingsprojekter med fokus på omsorgsforpligtelsen der er for plejepersonale på psykiatriske afdelinger.

Af undervisningsministerens svar fremgik bl.a., at der inden for arbejdsmarkedsuddannelserne er en stor efteruddannelsesaktivitet på social- og sundhedsområdet, herunder flere kurser rettet direkte mod plejepersonalet på psykiatriske afdelinger. Kurserne omfatter ofte psykologiske emner og indeholder væsentlige elementer af »at tage vare på« og »give omsorg til«.

3.5. De lokale Psykiatriske Patientklagenævne

På baggrund af den seneste ændring til lov om frihedsberøvelse og anden tvang i psykiatrien, der trådte i kraft den 1. januar 1999, og som indførte et nyt klagesystem, stillede tilsynet spørgsmål til sundhedsministeren om erfaringerne med det nye klagesystem.

Af sundhedsministerens svar fremgik bl.a., at det ikke på daværende tidspunkt var muligt at sige noget generelt om erfaringerne med den nye klageordning, som trådte i kraft den 1. januar 1999. Det fremgik endvidere, at med § 39, stk. 1, i lov om frihedsberøvelse og anden tvang i psykiatrien blev der pr. 1. januar 1999 indført en pligt for patientklagenævne til hvert år at offentliggøre en beretning om deres virksomhed. Formålet med bestemmelsen er blandt andet at forbedre mulighederne for, at patientklagenævne kan indgå i en dialog om forholdene på de psykiatriske afdelinger, der hører under vedkommende nævns område. Der henvises til afsnit 4.